

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 13513

Tarih : 15.08.2025

33480

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın *Adalet Bakanı Yılmaz Tunç* tarafından Anayasa'nın 98'inci TBMM İktüzüğünün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılması konusunda gereğini arz ederim.

Ayten KORDU

Tunceli Milletvekili

Karabük T Tipi Kapalı Cezaevi'nde yaklaşık 33 yıldır tutuklu bulunan Hasan Ögüt'ün infazı İdare ve Gözlem Kurulu kararlarıyla bugüne kadar dört kez ertelenmiş; en son Temmuz 2025'te yapılan kurul toplantısında infazının 10 ay 4 gün daha ertelenmesine karar verilmiştir. Nisan-Ağustos 2025 döneminde aynı cezaevinde 14 siyasi mahpusun tahliyesi benzer gerekçelerle engellenmiş, bu durumun sistematik bir uygulamaya dönüştüğü izlenimi doğmuştur.

Hasan Ögüt'ün gelişim puanı 47,5 ile "iyi halliliğe esas alt eşik" puanının üzerinde olmasına rağmen; kanunda dahi yer almayan, son derece sübjektif ve hukuki belirlilikten uzak kriterler kullanılmış, Anayasa ve Yargıtay içtihatlarıyla bağdaşmayan değerlendirmeler yapılmıştır.

Örneğin mahpus hakkındaki infaz uzatma kararlarında mahpusun hapis yatmasına gerekçe yapılan örgütle bağının koparılmadığı iddiasına ve dışarı çıkınca örgüte yönelik tavrının ne olacağı sorulmuştur.

Oysa Yargıtay 3. Ceza Dairesi'nin 17.03.2022 tarihli kararı uyarınca, örgüt üyeliği suçunun temadi hali, yakalanma ile sona erer. Kişinin cezaevinde bulunduğu sürece örgütle "fiili bağı" sürdürdüğü varsayımı, ancak yeni bir suç işlendiğine dair somut delillerle ortaya konabilir. Bir hükümlünün örgütle bağının devam edip etmediğine ilişkin değerlendirme, yalnızca bağımsız yargı mercilerinin yetkisindedir. Bu yetkiyi aşarak karar vermek, hem Anayasa'nın 38. maddesinde güvence altına alınan "suçta ve cezada kanunilik" ilkesine, hem de hukuki güvenlik ve öngörülebilirlik ilkelerine aykırıdır.

Ayrıca PKK, 5-7 Mayıs tarihlerinde gerçekleştirdiği '12. Kongre'si ile örgütsel yapısını feshettiğini ve silahlı mücadeleyi sonlandırdığını açıklamıştır; bu karar PKK'nin 12. Kongresi'nden çıkmış, silahlı mücadele stratejisini ve örgütsel varlığını sona erdirmiştir. Böyle bir bağlamda feshi gerçekleştirmiş bir örgütle bağının sürdürüldüğü ya da mahpusun dışarı çıktığında örgüte karşı tavrının ne olacağının sorulması tamamen çelişkilidir; bu hem gerçekliği reddeden hem de hukuki bir temelden yoksun bir argümandır.

Söz konusu çelişkiler mahpus tarafından dile getirildiği gibi Türkiye'de barış ve demokratikleşme sürecinin açıkça desteklenmesi gerektiği belirtilmiştir. Ancak kurul, bu kez de mahpusa "(...) Fesh olduğu beyan edilen ve örgütlü bir suçtan ceza aldığınız görülmüş neden örgütten ayrıldığınız konusunda bir talebiniz bulunmadığı", neden örgütsel bağlantım olmadığına dair dilekçe ve beyan vermediğini", sormuştur. Bu tekrar eden ve kanununda iyi hal değerlendirmesi kriterleri arasında yer alamayan sorular üzerinden mahpusun özgürlüğü gasp edilmiştir.

Yine söz konusu kararda; mahpusun "mahkemeye verilen ve infaz ettiği cezayı kabullenmemesi, içsel sorgulama yapmadığı ve ceza infaz kurumunda olumsuz kanaat getirilmesine sebep olan hapis cezası hükümlünün önceki değerlendirmelerinde pişmanlığının içselleştirilmediği," gibi ifadeler ile yeniden değerlendirme adı altında 10 ay 4 gün hapis cezası verilmesine gerekçe yapılmıştır.

Bu bağlamda;

1. Karabük T Tipi Kapalı Cezaevi'nde Nisan-Ağustos 2025 tarihleri arasında 14 siyasi mahpusun tahliyesinin benzer gerekçelerle engellenmesinin hukuki dayanağı nedir? Bu durumun sistematik bir uygulamaya dönüştüğüne ilişkin iddialar hakkında Bakanlığınızca bir inceleme yapılmış mıdır?
2. Hasan Ögüt'ün gelişim puanı 47,5 olmasına rağmen kanunda yer almayan ve hukuki belirlilikten uzak kriterler kullanılarak infazının ertelenmesi Anayasa'nın 38. maddesi ile "hukuki güvenlik" ilkesine aykırı değil midir?
3. İdare ve Gözlem Kurulları tarafından, kanunlarda yer almayan kriterlerin iyi hal değerlendirmelerinde kullanılmasının önlenmesi amacıyla Bakanlığınızca herhangi bir düzenleme veya talimat verilmiş midir?
4. Hasan Ögüt'e "örgütle bağı koparmadığı" ve "dışarı çıkınca örgüte tavrının ne olacağı" gibi sorular yöneltilmesinin hukuki dayanağı nedir?
5. PKK'nın 5-7 Mayıs 2025 tarihli 12. Kongresi'nde aldığı fesih ve silahlı mücadeleyi sonlandırma kararına rağmen, mahpuslara örgütle bağ sorulması hangi hukuki ve mantıki gerekçeye dayandırılmaktadır?
6. Hasan Ögüt'e yöneltilen "neden örgütten ayrıldığınıza dair talebiniz yok" ve "neden örgütsel bağlantınız olmadığına dair dilekçe ve beyan vermediniz" sorularının kanuni dayanağı nedir? Bu tür soruların iyi hal değerlendirmesinde kullanılmasının gerekçesi nedir?
7. İnfaz uzatma kararlarında "pişmanlığını içselleştirmede" gibi soyut ve ölçülebilir olmayan ifadeler kullanılması hangi mevzuata dayanmaktadır?
8. İdare ve Gözlem Kurullarının, bağımsız yargı mercilerinin yetki alanına giren "örgütle bağ" tespitleri yapması hakkında Bakanlığınızın görüşü nedir? Bu yetki aşımını önlemek için ne tür tedbirler almayı planlıyorsunuz?
9. Türkiye'de ceza infaz kurumlarında "iyi hal" değerlendirmelerinin keyfi ve subjektif kriterlere dayandığına ilişkin eleştiriler karşısında Bakanlığınızca yürütülen bir mevzuat değişikliği çalışması var mıdır?